

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/398/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1512224117
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Považan
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1512224117.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Chalupku a členov senátu JUDr. Juraja Považan a JUDr. Janky Richterovej v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, akciová spoločnosť, IČO: 00 492 736, so sídlom: Olejkárska 1, Bratislava, zastúpeného advokátom JUDr. Vladimírom Kánom, so sídlom: Námestie Martina Benku 9, Bratislava, proti odporcovi: C. Ž., U.: XX.XX.XXXX, R. E. XX, R., t.č. na neznámom mieste, zastúpenému opatrovníčkou: Danou Patkovou, zamestnankyňou Okresného súdu Bratislava V, o zaplatenie 50,50 eura s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V, č.k.: 12C/106/2013-31 zo dňa 16.05.2013, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa p o t v r d z u j e .

Odporcovi sa n e p r i z n á v a náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh navrhovateľa na zaplatenie 50,50 eura s príslušenstvom zamietol. Odporcovi nepriznal náhradu trov konania.

Súd prvého stupňa napadnutý rozsudok po právnej stránke odôvodnil podľa § 9 písm. b/ a § 14 ods. 3 zákona č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave a § 100 ods. 1, § 108 Obč. zákonníka a skutkovo tým, že navrhovateľ návrhom doručeným súdu prvého stupňa dňa 01.10.2012 žiadal, aby súd vydal platobný rozkaz, ktorým by odporcu zaviazal k zaplateniu sumy 50,50 eura a trov konania, nakoľko odporca cestoval v dopravnom prostriedku navrhovateľa bez platného cestovného lístka.

Odporca sa k návrhu nevyjadril. Nakoľko miesto pobytu odporcu nebolo súdu známe, na adrese trvalého pobytu sa nezdržoval, podľa § 29 ods. 2 O. s. p. mu súd prvého stupňa ustanovil opatrovníčku, ktorá vzniesla námietku premlčania.

Vykonaným dokazovaním, najmä oboznámením sa s hlásením o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 27.07.2011 súd prvého stupňa zistil, že dňa 27.07.2011 bol odporca kontrolovaný oprávneným pracovníkom navrhovateľa v dopravnom prostriedku navrhovateľa linke MHD č. 83 a pri kontrole sa nepreukázal platným cestovným lístkom. Cenu lístka a úhradu na mieste nezaplatil a neurobil tak ani na základe zaslanej upomienky zo dňa 05.09.2011, kde mu bola poskytnutá dodatočná lehota na úhradu vzniknutej pohľadávky navrhovateľa.

Ďalej súd prvého stupňa uviedol, že jednoročná premlčacia lehota, v ktorej sa premlčujú nároky z prepravy (§ 108 Obč. zákonníka) začala v predmetnom prípade plynúť v zmysle § 101 Obč. zákonníka odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Odporca mal cestovať v dopravnom prostriedku navrhovateľa bez platného cestovného lístka dňa 27.07.2011, čím navrhovateľovi vznikla možnosť

podat' týmto okamihom žalobu na súd pre porušenie prepravného poriadku. Navrhovateľ svoje právo uplatnil v súdnom konaní dňa 01.10.2012. Podľa § 122 ods. 2 Obč. zákonníka jednoročná premlčacia lehota uplynie dňom, ktorý sa zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej plynutie lehoty začína. Plynutie premlčacej lehoty v predmetnom prípade začalo dňom 27.07.2011 a skončilo sa dňom 27.07.2012. Odporca tak prostredníctvom procesného opatrovníka dôvodne vzniesol námietku premlčania. Nakoľko v danom prípade sa nejedná o nárok na náhradu škody, ale o sankciu, so zánikom práva na zaplatenie prepravného zaniká aj právo na vymáhanie tejto sankcie. Súd prvého stupňa preto návrh navrhovateľa zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. Nakoľko úspešnému odporcovi žiadne trovy nevznikli, súd prvého stupňa odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie navrhovateľ. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podľa názoru navrhovateľa súd prvého stupňa vec podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Poukázal na § 760 Obč. zákonníka, podľa ktorého zmluvou o preprave vzniká právny vzťah medzi dopravcom a cestujúcim, pričom preprava osôb je služba poskytovaná cestujúcim, ktorá spočíva v preprave predmetu (veci) a osoby dopravným prostriedkom do miesta určenia riadne, včas a za určené cestovné. Občiansky zákonník obsahuje iba základnú úpravu vzťahov vznikajúcich pri rôznych druhoch a spôsoboch prepravy; podrobnejšia úprava je ponechaná osobitným predpisom, v tomto prípade zák. č. 169/1996 Z. z. o cestnej doprave. Ďalej poukázal na § 12 ods. 2 písm. b/, § 14 ods. 1 písm. d/, § 17 ods. 2 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave a čl. 6 ods. 2, ods. 3 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave. Mal za to, že povinnosť odporcu zaplatiť navrhovateľovi úhradu vznikla podľa § 12 ods. 2 písm. b/ v spojení s § 14 ods. 1 písm. d/ a § 17 ods. 2 zák. č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave a úhrada za nepreukázanie sa cestovným lístkom nepatrí medzi práva z prepravy podľa § 760 Obč. zákonníka. Obč. zákonník stojí na princípe premlčania so všeobecnou premlčacou dobou, ktorá sa použije všade tam, kde pre jednotlivé práva týmto zákonom či iným predpisom nie je ustanovená premlčacia doba. Zákon č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave neustanovuje premlčaciu dobu za nezaplatenie úhrady pri cestovaní bez cestovného lístka a preto je potrebné použiť § 101 Obč. zákonníka, čo znamená, že pohľadávka vo výške 50,50 eura nebola v čase podania návrhu na vydanie platobného rozkazu (01.10.2012) premlčaná. Na podporu svojho záveru navrhovateľ poukázal aj na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave vo veciach vedených pod sp. zn. 15Co/67/2011 a sp. zn. 14Co/216/2011, v ktorých odvolací súd rozhodoval v skutkovo totožných veciach, pričom v oboch prípadoch odvolaniu navrhovateľa vyhovel.

Odporca sa ani prostredníctvom ustanovenej opatrovníčky k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Odvolací súd preskúmal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.), túto prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa absenciu úpravy premlčania práva dopravcu na cestovné a sankčnú úhradu správne riešil podľa ust. § 853 Obč. zákonníka prostredníctvom analógie legis, t. j. podľa tých ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie. S prihliadnutím na právny základ uplatneného nároku, ktorým je porušenie podmienok vyplývajúcich zo zmluvy o preprave, je aj podľa odvolacieho súdu takýmto ustanovením práve ust. § 108 Obč. zákonníka upravujúce premlčanie práv z prepravy. Odporcom namietnuté premlčanie navrhovateľom uplatneného nároku bolo preto správne posúdené podľa § 108 Obč. zákonníka upravujúceho premlčanie práv vzniknutých z osobnej a nákladnej dopravy s výnimkou práva na náhradu škody (§ 760 až 776 Obč. zákonníka).

Pri ustálení začiatku plynutia premlčacej doby mal však súd prvého stupňa správne vychádzať z ust. § 563 Obč. zákonníka, podľa ktorého ak čas plnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Z dokazovania mal odvolací súd za preukázané, že odporca bol vyzvaný na zaplatenie cestovného a

úhrady priamo na mieste revízorom pri kontrole cestovných lístkov, t. j. dňa 27.07.2011. Súd prvého stupňa preto pochybil, keď aj napriek uvedeným skutočnostiam a vlastnému právnemu zdôvodneniu, považoval za začiatok plynutia premlčacej doby 27.07.2011 a nie deň nasledujúci po výzve veriteľa na plnenie, t. j. 28.07.2011. Uvedené však nemá vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia, nakoľko návrh na začatie konania doručený súdu dňa 01.10.2012, bol nepochybne podaný po uplynutí zákonom stanovenej premlčacej doby.

V súvislosti s odvolacou námietkou navrhovateľa, podľa ktorej mal súd prvého stupňa v prejednávanej veci aplikovať zákon č. 56/2012 Z. z. odvolací súd poukazuje na to, že predmetný právny predpis nadobudol účinnosť dňa 01. marca 2012, pričom k porušeniu povinnosti odporcu cestovať s platným cestovným lístkom a vzniku nároku navrhovateľa na zaplatenie cestovného a úhrady, ktorého zaplatenie je predmetom konania došlo dňa 27.07.2011, a teda za účinnosti zákona č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave. Súd prvého stupňa preto správne postupoval, keď nárok navrhovateľa posúdil podľa zákona č. 168/1996 Z. z., nakoľko sa jedná o hmotnoprávny predpis, a teda predmetný právny predpis je potrebné aplikovať na posudzovanie nárokov, ktoré vznikli za účinnosti tohto zákona. Odvolací súd tiež nemá zrejmé, že by zákon č. 56/2012 Z. z. ustanovoval na premlčanie nároku navrhovateľa na zaplatenie cestovného podľa § 12 ods. 2 písm. b/ v spojení s § 14 ods. 1 písm. d/ a § 17 ods. 2 osobitnú premlčaciu dobu, a teda že by sa aj pri uplatňovaní nárokov podľa predmetného predpisu mala uplatňovať iná premlčacia doba, ako premlčacia doba podľa § 108 Obč. zákonníka.

Vo vzťahu k rozhodnutiam Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15Co/67/2011 a sp. zn. 14Co/216/2011, na ktoré v odvolaní poukazoval navrhovateľ, odvolací súd uvádza, že s právnymi názormi v nich prezentovanými sa nestotožňuje, a tieto nie sú pre iný odvolací senát právne záväzné. Súčasne poukazuje na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave napr. sp. zn. 9Co/168/2014, 4Co/10/2014, 6Co/156/20014, 8Co/507/2014, ktoré k otázke premlčania práva dopravcu na cestovné a sankčnú úhradu zaujali rovnaké stanovisko ako bolo prijaté odvolacím senátom 5Co.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd napadnutý prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1 O. s. p., § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O. s. p. a v odvolacom konaní úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si ju neuplatnil.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.